

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/249/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613208673
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Harvancová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1613208673.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Harvancovej a členov senátu Mgr. Adely Unčovskej a JUDr. Jany Vlčkovej, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, so sídlom Teplická 147, Piešťany, zastúpeného: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s.r.o., IČO: 36 789 615, so sídlom Justičná 9, Bratislava, proti žalovanému: Z. C., G.. XX.XX.XXXX, K. Z. XXXX, M., o zaplatenie sumy 866,52 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 14.03.2019 č.k. 6C/92/2015-39, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 565,25 eur od 14.05.2011 do 03.03.2015 a úroky z omeškania vo výške 1,20 % ročne zo sumy 565,25 eur od 04.03.2015 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30,46%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 565,25 eur s úrokom z omeškania 8,05% ročne zo sumy 565,25 eur od 04.03.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I), v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (výrok II) a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 30,46%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (výrok III).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, § 53b) ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, § 544 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 1,2, § 1 ods. 8, § 2 písm. a), b) a c), § 9 ods. 2, § 9 ods. 6, § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“). Vecne rozhodnutie v zamietajúcej časti odôvodnil tým, že v dôsledku absencie údajov v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z., resp. nesprávne uvedené údaje podľa písm. i), spotrebiteľský úver, posúdil úver poskytnutý žalobcom žalovanému ako bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k uvedenému žalovanému vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi len sumu 565,25 eur (suma skutočne čerpaná 790 eur - suma uhradených splátok bez akýchkoľvek poplatkov a úroku 224,75 eur). Za rozporný s právnou úpravou posúdil súd prvej inštancie žalobcom uplatnený úrok z úveru uvedený v zmluve vo výške 30,14 %, majúc za to že jeho dojednaná výška je neprimerane vysoká. Rovnako súd za nedôvodný považoval uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za upomienky vo výške 36 eur, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom dohody o takomto zmluvnom záväzku a jeho výške. Súd prvej inštancie zamietol i žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 26,98 eur, a to s poukazom na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej dohoda o zmluvnej pokute

zásadne nemôže byť súčasťou len zmluvných podmienok, pretože žalovaný ako spotrebiteľ uzavrel len samotnú zmluvu, nie všeobecné zmluvné podmienky. Pretože pre uzavretie platnej dohody o povinnosti účastníka zmluvy zaplatiť zmluvnú pokutu bola v zmysle ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka obligatórnou náležitosťou písomná forma. V danom prípade pre uzavretie zmluvy o úvere bola písomná forma zachovaná, iba v časti uzavretej zmluvy, avšak zmluvná pokuta bola len súčasťou všeobecných zmluvných podmienok, keďže k platnému uzavretiu dohody o zmluvnej pokute nedošlo (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013), takýto nárok zo zmluvnej pokuty, ktorý nevyplýva priamo zo zmluvy, nemožno priznať. Pri posudzovaní žalobcom uplatneného nároku na úroky z omeškania mal súd prvej inštancie za to, že žalobca súdu nepreukázal skutočnosť, kedy bolo zosplatnenie úveru doručené žalovanému a kedy tento mohol plniť zosplatnený úver po prvý krát. Upriamil pozornosť na to, že v súlade s ÚZP žalobcu podľa § 6 Hlavy 7. výpoveď zmluvy a odstúpenie od zmluvy bol povinný žalobca doručiť formou doporučeného listu alebo doporučeného listu do vlastných rúk. Takéto doručovanie žalobca súdu nepreukázal (úver by bol zosplatnený dňom vrátenia nedoručenej zásielky). Preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne a to odo dňa doručenia žaloby žalovanému t. j. 04.03.2015 (kedy mohol žalobca plniť dlh po prvý krát) do zaplatenia a vo zvyšku žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zamietol.

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd prvej inštancie vychádzal z uplatnenej sumy. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 866,52 eur, úspešný bol v časti 565,25 eur, čo predstavuje 65,23 %. Žalovaný mal úspech v časti 301,27 eur t.j. 34,77 %, t.z. žalobca bol úspešný v pomernej časti 30,46 % (65,23 - 34,77). S tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti uznesenia.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku II, konkrétne v časti zamietnutia úrokov z omeškania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, dôvodiac naplnením odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) a f) C.s.p.. Poukázal na to, že v konaní nebolo sporným, že žalovaný je v omeškaním s plnením peňažného dlhu. Súd prvej inštancie však nesprávne posúdil prvý deň omeškania s plnením dlhu, ktorý naviazal na doručenie žaloby žalovanému. Ako vyplýva z pripojeného podacieho hárku, výzva na splatenie celého úveru s výzvou k úhrade bola odoslaná dňa 03.05.2011, pričom zásielka bola odoslaná doporučene (v podacom hárku je pod poradovým číslom 120, odoslaná na adresu podľa úverovej zmluvy). Predmetná zásielka sa mu nevrátila ako nedoručená, to znamená, že zásielka sa musela dostať do dispozičnej sféry dlžníka. Upriamil pozornosť na ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde“. V zmysle ust. § 6 Hlavy 17 ÚZP je zrejmé, že veriteľ bol povinný zosplatenie úveru dlžníkovi zaslať nie doručiť, ako nesprávne uviedol prvoinštančný súd. Predmetná výzva zo dňa 28.04.2011 bola odoslaná dňa 03.05.2011, čo preukazuje podací hárok ako aj to, že za jej odoslanie uhradil poplatok. Preto pri zosplatnení úveru a jeho odosielaní postupoval v súlade s ust. § 6 Hlavy 17 ÚZP. Na základe uvedeného mal za to, že prvoinštančný súd nesprávne posúdil omeškanie žalovaného. Žiadal, aby odvolací súd zmenil výrok II rozhodnutia súdu prvej inštancie tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vo výške 1,20 % ročne zo sumy 565,25 eur odo dňa 04.03.2015 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 565,25 eur od 14.05.2011 do 03.03.2015.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok II rozhodnutia súdu prvej inštancie (ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol), a to v časti, ktorou súd prvej inštancie zamietol žalobcom uplatnené úroky z omeškania.

7. Vo vzťahu k odvolateľom uvedenému odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., odvolací súd uvádza. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo

vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu.

8. K námietke odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Naplnenie citovaných odvolacích dôvodov odvolateľ odvodzoval okrem iného z toho, že súd prvej inštancie nesprávne stanovil prvý deň omeškania žalovaného s plnením dlhu. Majúc za to, že pri doručovaní výzvy zo dňa 28.04.2011 postupoval v súlade s ust. ÚZP, preto je dôvodnou aplikácia ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> upravuje režim doručovania hmotnoprávných úkonov. V zmysle uvedeného ustanovenia prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. V danom prípade sa jedná o takzvanú teóriu dôjdenia, a teda pri hmotnoprávných úkonoch sa nevyžaduje skutočné doručenie a prevzatie písomnosti zachytávajúcej právny úkon. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>>, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie „dostane do jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011 sp. zn. 5Cdo/129/2010). V prejednávanej veci odvolací súd upriamuje pozornosť na § 6 Hlavy 17 Záverečných ustanovení kde je uvedené, že doručovanie písomností medzi spoločnosťou a klientom sa uskutočňuje poštou príp. osobne, s tým, že bola dojednaná fikcia doručenia na poslednú známu adresu žalovaného. Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomností je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať. V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručenú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Odvolací súd tu dáva do pozornosti napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26Cdo/268/2011 zo dňa 8.6.2011, či uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 <<https://www.judikaty.info/document/nssr/5429>> zo dňa 28.1.2011, v ktorom súd konštatuje: „Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon,

potom sa zásielka považuje za doručené najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície.....K účinnému doručeniu neprítomnej osobe nie je nevyhnutné, aby sa adresát s prejavom vôle skutočne oboznámil, postačuje, že mal objektívnu možnosť tak vykonať“. Pre preukázanie doručenie je tak potrebné, aby žalobca preukázal to, že listina vôbec došla do dispozičnej sféry žalovaného. V danom prípade žalobca ako listinný doklad preukazujúce doručovanie výzvy žalovanému predložil podací lístok daný poštovému úradu na doručenie dňa 03.05.2011 (čl.8), kde pod položkou 120 je uvedený ako adresát žalovaný, pričom podací lístok je opatrený pečiatku poštového úradu. Za potvrdenie o odoslaní zásielky žalovanému, doporučene, je potrebné považovať žalobcom predložený podací lístok. Za uvedenej situácie účinnosť adresného hmotnoprávneho úkonu, v danom prípade uplatnenie práva žalobcu na splatenie celého čerpaného úveru, nastala v súlade s ust. § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, okamihom dôjdenia prejavu vôle žalobcu žalovanému. Nakoľko žalobca doručoval žalovanému písomnosť na adresu jeho trvalého pobytu, tak ako to bolo dojednané v ust. § 6 Hlavy 17 ÚZP, k účinnému doručeniu oznámenia o predčasnom splatení úveru postačovalo, že tento prejav vôle došiel, bol doručený žalovanému do sféry jeho dispozície. Žalovaný sa tak dostal do omeškania po uplynutí 15 dní odo dňa spísania listu (28.04.2011), t.j. dňom 14.05.2011. Možno tak prisvedčiť odvolacej argumentácii žalobcu, že bolo dôvodným priznať mu nárok na úroky z omeškania od 14.05.2011 do zaplatenia.

10. V podanom odvolaní odvolateľ namietal aj nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie v časti priznania výšky úrokov z omeškania. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Pričom výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Vychádzajúc z toho, že záväzkový vzťah medzi stranami sporu vznikol dňom 09.06.2010 a ku dňu 14.05.2011 bola výška úrokov z omeškania stanovená vo výške 9,25 % ročne, bolo dôvodným priznať žalobcovi úroky z omeškania od 14.05.2011 do zaplatenia, a to vo výške 9,25% ročne.

11. Na základe uvedeného odvolací súd pristúpil k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 C.s.p. tak, že priznal žalobcovi proti žalovanému úroky z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 565,25 eur od 14.05.2011 do 03.03.2015 a úroky z omeškania vo výške 1,20% ročne zo sumy 565,25 eur od 04.03.2015 do zaplatenia.

12. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p., zohľadniac skutočnosť, že žalobca bol v konaní v časti istiny úspešný v rozsahu 65,23 % (565,25 : 866,52) a žalovaný rozsahu 34,77% (301,27 eur: 866,52 eur), čistý úspech žalobcu bol 30,46 % (65,23% - 34,77%). S tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti uznesenia.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).